

MATERIJALI ZA OBLIKOVANJE I MODELIRANJE

Gnječenje, oblikovanje i miješanje plastelina ili slanog tijesta pomaže djetetu da se opusti. Osim što takva igra razvija vještine fine motorike ona razvija i kreativnost. Takve materijale možemo koristiti svakodnevno i djeci su uvijek zabavni.

Također, djecu možete uključiti u izradu istih.

Igru možete obogatiti dodavanjem raznih drugih predmeta kao npr. valjak, kalupe za tijesto, slamke, čačkalice, šljokice i predmete iz prirode i dr.

Pripremili smo recepte koje možete napraviti kod kuće za: plastelin, slano tijesto, razne vrste pijeska i djeci omiljene ljigavce.

Neke od prednosti igre s materijalom za gnječenje, oblikovanje i miješanje:

Razvijanje fine motorike – idealan je za razvijanje finih motoričkih vještina jer se može mijesiti, valjati, stiskati i oblikovati. Dijete može učiti raditi kuglice ili razne druge oblike, rezati ga s plastičnim nožićem, stavljati u posudice i raditi pješčane kule. Bezbroj je mogućnosti i načina igre.

Senzorni razvoj – dobar je za djecu koja su taktilno osjetljiva i imaju potrebu sve dirati i opipati, ali i onu koja izbjegavaju 'neuredne igre' i ne žele dirati 'prljave stvari' jer će ih privući svojom mekom i neobičnom strukturom.

Razvoj crtačkih vještina i vještina pisanja – pisanje i crtanje po npr. pijesku je crtanje po multi-senzornom materijalu, gdje djeca koriste svoje prste kao alat i u biti razvijaju vlastitu kreativnost i maštu.

Kreativno razmišljanje – igranje ovim materijalima potiče stvaranje ideje, motoričkog planiranja i na kraju samu izvedbu. Kada djetetu servirate materijal i nekoliko kalupa, u biti ga potičete da počne razmišljati na koji način može iskoristiti sve što je pred njim.

Igra pretvaranja – ovaj materijal može poslužiti kao idealna kulisa u igri pretvaranja. Istraživanja su pokazala da djeca vrtičke dobi trebaju nek vrstu rekvizita koji će im olakšati simboličku igru i pomoći im da se 'užive' u predstvu.

Razvoj govornih vještina – igranje s materijalom poput pijeska, tijesta i plastelina pomaže djeci da prošire svoj vokabular. Naime, u igri se stvara potreba komunikacije s prijateljem (to ste u ovom slučaju Vi!), i dijete uči nove načine kako se izraziti i objasniti ono što radi i što želi napraviti.

Povećanje pažnje – samo stiskanje ovih materijal može učiniti više od jačanja malih ruku. Može potaknuti i mozak na učenje. Stiskanje i miješanje ovakvih materijala može opustiti mozak i potaknuti vaše dijete na veću koncentraciju prilikom neke druge aktivnosti.

Opuštanje i smirivanje – kao što je i gore već navedeno, ovi materijali relaksiraju i umiruju. Čak je dobro igrati se njima prije spavanja ili obroka, je jer će umiriti vaše dijete i bit će voljnije surađivati.

RECEPT ZA DOMAĆI PLASTELIN BEZ KUHANJA

4 dcl vode

1/2 kg oštrog brašna

13 dkg soli

4 dkg limunske kiseline

5 žlica ulja jestive boje

U zavrelu vodu dodajte 5 žlica ulja, 4 dkg lim.kiseline, 13 dkg soli, zatim više od pola oštrog brašna i umijesite glatku smjesu te dodajte ostatak brašna i rukama ponovno umijesite. Rasporedite masu na dijelove(ovisno koliko boja koristite) i dodajte jestivu boju te opet umijesite dok ne bude jednolično.

RECEPT ZA SLANO TIJESTO

3 šalice oštrog brašna

1 šalica sitne morske soli

1,5 - 2 šalice mlake vode

Prirodna boja za hranu (po želji)

Eterično ulje za miris (po želji)

Pomiješajte brašno i sol te polako dodajte vodu u koju ste umiješali boju za hranu i (po želji) eterično ulje. Kada sve dobro izmiješate, nastalo tijesto dobro umijesite da bude glatko i da ga možete lako oblikovati. Ponovite postupak s više različitih boja. Ako želite napraviti likove od tijesta, izvaljajte ga na ravnoj plohi (nemojte zaboraviti staviti malo brašna na površinu na kojoj valjate kako biste izbjegli lijepljenje). Što tanje izvaljate tijesto, to će se brže posušiti. Kalupima za kolače napravite različite oblike ili se sami poigrajte s modeliranjem. Pripremite posudu s papirom za pečenje i tamo preselite svoje likove. Sušite ih oko 3-4 sata na 100 stupnjeva Celzijusa. Na pola sušenja ih preokrenite i pripazite da ne izgore. Kad ih izvadite iz pećnice, možete ih dodatno ukrasiti bojama i gliterima po želji. Ako ne želite vaše rukotvorine sušiti u pećnici, pustite da se osuše prirodnim putem. Za to će im trebati nekoliko dana. Također ih nemojte zaboraviti povremeno okrenuti kako bi se ravnomjerno osušile.

MJESEČEV PIJESAK

oko 600 grama običnog pijeska (iz pješčanika, s plaže ili shopping centra)

2 šalice kukuruznog brašna

250 ml vode

2 velike žlice boje u prahu po želji šljokice

Pomiješajte pijesak i kukuruzno brašno u velikoj zdjeli dok se potpuno ne sjedine. Polako sipajte vodu i usput mijesite dok ne dobijete željenu smjesu pod rukama. Smjesa ne smije biti mokra, već kompaktna, podatna i ne bi se smjela raspadati. Zajedno s djetetom umiješajte boju u prahu, a možete koristiti i nekoliko boja ako želite – kombinaciju rozo-ljubičaste ili žuto-zelene, kako bi pijesak izgledao što više „svemirski“. Dobro tapkajte dok se boja ne „primi“, a to je i izvrsna motorička vježba za vaše dijete. Prospite potom svoje šljokice i vrijeme je za igru!

PIJESAK U BOJI

bijelo glatko brašno

biljno ulje

jestive boje

plastične kutije (za miješanje boja s "pijeskom" i za igru)

razni kalupići za igru

Izrada: Omjer brašna i ulja je 8:1, dakle, na 8 šalica brašna dodajte 1 šalicu ulja (4 šalice brašna - 1/2 šalice ulja). Miješajte brašno s uljem dok smjesa ne bude jednolična, svilenkasta i slična vlažnom pijesku, odnosno da se može oblikovati rukama. "Pijesak" može ostati prirodne boje, a možete i podijeliti smjesu pa u svaki dio umiješati nekoliko kapi druge jestive boje. Razigrajte svoju i djetetovu maštu pa gradite kule, brežuljke, puteljke, kuglice sladoleda (kalupić - polovica plastičnog jajeta).

KINETIČKI PIJESAK

4 kilograma običnog pijeska

2 kilograma gustina

2 litre vode

jedna čajna žličica deterdženta za suđe

voda koju ćete dodavati postepeno dok ne dobijete željenu gustoću

Uzmite neki veći plastični spremnik u njega stavite pijesak i gustin te miješate ih dok se potpuno ne sjedine. Potom dodajete po malo vodu u koju ste stavili žličicu deterdženta. Mijesite tijesto sve dok ne postignete željenu gustoći. Kada mislite da ste gotovi probajte oblikovati loptu. Ako vam se raspadne znači da trebate još vode. Krajnji rezultat trebalo bi biti mrvičasto tijesto, vlažno, ali ne mokro ili ljepljivo.

RECEPT ZA TZV. DEBELOG LJIGAVCA

tekuće ljepilo

krema za brijanje

omekšivač za rublje

U zdjelu stavite: 6 žlica tekućeg ljepila i jednako toliko kreme za brijanje. Malo miješajte pa u to ulijevajte malo omekšivača. Smjesa će se sama zgusnuti i tada ćete znati da je dosta omekšivača.

<https://youtu.be/s1IS20IWE8o>

RECEPT ZA OBIČNOG LJIGAVCA

tekuće ljepilo

deterdžent za rublje

Priprema je jednostavna. Pomiješajte oba sastojka tako da stavite ljepilo pa duplo manje deterdženta. Kada se malo zgusne miješajte ga u rukama dok se ne prestane lijepiti.

LJIGAVAC OD SOLI

tekući sapun

šampon za kosu – gelaste strukture

malo soli

U jednu zdjelu stavite sapuna i šampona u jednakoj količini. Malo po malo dodajte sol. Nemojte odmah staviti previše soli jer bi to moglo razvodniti ljigavca. Miješajte polako do određene strukture.

<https://youtu.be/uRWGANeIOOA>

LJIGAVAC S KUKURUZNIM ŠKROBOM

1 šalica kukuruznog škroba (gustina)

pola šalice vode

jestiva boja

U posudu stavite šalicu kukuruznog škroba. Ulijte vode i miješajte dok smjesa prestane imati grudice i dok ne postane jednolična. Ako je smjesa previše ljepljiva, dodajte još malo kukuruznog škroba, a ako je previše suha, dodajte vode. Ovu smjesu je jednostavnije miješati rukama i to oko 10 minuta kako bi se došlo do odgovarajuće gustoće smjese. Na kraju dodajte par kapi jestive boje pa još promiješajte. Kada je gotovo, stavite u vrećicu i u hladnjak jer će tako duže trajati.